

Motiv z Rovenska

Milý čtenáři!

V tomto vydání se nedozvíte nic o Jaromíru Soukupovi a Agátě Hanychové a kromě tohoto řádku nepadne ani slovo o novém seriálu *Eliška & Damián*. Tak vidíte, jak vás mám rád... 😊

Dopravní stavba ve Fučíkově ulici přinese úplnou uzavírku

Úplná uzavírka ulice Fučíkova se týká úseku od křižovatky s ulicí Vrchlického po křižovatku s Průmyslovou, tedy místa, kde probíhá výstavba sjezdu a nájezdu na I/10. Omezení se začátkem 18. září 2023 se dotkne i veřejné dopravy. Úplná uzavírka ulice Fučíkova od křižovatky s Vrchlického po křižovatku s Průmyslovou začne **v pondělí 18. září** s předpokládaným termínem do 13. listopadu 2023. Objízdná trasa je vedena Nádražní ulicí a po místních komunikacích v Turnově a Ohrazenicích. Pro místní obyvatele bude vjezd do uzavřeného úseku průběžně zajištěn dle aktuálních možností, průchod pro pěší do Ohrazenic bude zachován.

Celková uzavírka komunikace se dotkne také spojů MHD. Autobusy na linkách 302, 310, 311, 322, 340, 350, 370, 530, 550 budou jezdit podle výlukových jízdních řádů. KORID LK upozorňuje, že linkami MHD Turnov nebudou obsluhovány zastávky Turnov II, Fučíkova a Turnov, odb. Přepře.

Zastávka Ohrazenice, školka bude obsluhována na náhradním stanovišti – ve směru z Ohrazenic před křižovatkou s ulicí Průmyslová a ve směru do Ohrazenic v Průmyslové před křižovatkou s Fučíkovou. Náhradou budou linkami MHD Turnov obsluhovány zastávky Ohrazenice, u výkupny a Turnov, U Benešů.

Celková uzavírka ve Fučíkově ulici je realizována v souvislosti s výstavbou jižní větve mimoúrovňové křižovatky se silnicí I/10. Během uzavírky dojde rovněž k výstavbě zvýšených ploch v místě křižovatek s ulicemi Máchova a Vrchlického, zároveň budou zřízeny nové optické zpomalovací prvky na vjezdech do

obytné zóny v podobě vydlážděných příčných pruhů. Ty se objeví v ulicích Čechova, Nerudova, 1. máje a Fučíkova u křižovatky s Nádražní.
(Marcela Jandová)

Na fejbzůčku Muzea Českého ráje se objevily fotky z nové expozice Vilému Heckelova v Domě 72. Pocházejí asi z fejbzůčku Libereckého kraje.

Republika Československá. Arciděkaný úřad Arcidiecese Pražská.
Soudní i polit. okres Plzeň. u sv. Bartoloměje v Plzni-I. Vikariát: Plzeňský.

Křestní list
Testimonium baptismale.

Tom. 51 fol. 252 N. E. 6266

Den měsíc a rok	narození křtu	21. května 1918 30. května 1918	t. j. tisícího desítkého osmnáctého.
Kdo křtil	Ondřej Neuhubík kaplan.		
Jméno dítěte	Vikem Leopold Jeckel		
Náboženství	římsko-katolické bez vyznání dle ozn. chr. spr. pol. v Plzni, z. 5. 1921 č. 14103.		
Lože	manželské		
Místo narození	Plzeň, Terešská ul. d. soud. i polit. okres Plzeň		
Porodní asistentka	Antonínka Týřlová, zkoušená.		
Otec	Adolf Jeckel majitel Trávníčských závodů v Plzni syn Konstantina Jeckela hutníka ze Vitkovských a Emilie rozené Veltrové z Lanškrouna. Emilie rozená Veltrová dcera		

Ředitel Muzea Českého ráje Jan Prostředník

Právě startujeme práce na revitalizaci zadního dvora za expozicí *Horolezectví*. Jedná se nejen o nápravu havarijního stavu cesty spojující zadní trakt horní a dolní části expozice, který byl zdevastován přívalovými dešti na konci června loňského roku, ale zároveň o vytvoření prostoru, který bude kulturní a příjemný. Vznikne tu odpočinková zónas kavárenskými stolky na dřevěné podestě, lavičkami v budoucím lapidáriu a venkovní galerie pro tematické panelové výstavy. To, co návštěvníku zůstane skryto, je obří retenční nádrž, která pojme srážkovou vodu ze střech horolezecké expozice a budovy depozitáře. Akumulovaná voda bude rozvedena do exteriérových prostor muzejního areálu a po-slouží k zalévání zeleně. Ve veřejné soutěži zvítězila a stavbu realizuje firma *Instav – stavební práce z Nové Vsi nad Nisou*.

Další etapou revitalizace zadního dvora expozice *Horolezectví* bude realizace venkovní lezecké stěny.

SVATOVÁCLAVSKÉ POSVÍCENÍ A LOUTKÁŘSKÁ POUŤ

23. 9. 2023 (9:00–17:00)

Loutkářský soubor
Na Židli z Turnova slaví
45. narozeniny.

Řemeslné dílny pro děti:
Pečení posvícenského koláče
a výroba dožínkového věnce

Dlaskův statek
v Dolánkách
u Turnova

Turnovské kulturní tipy:

pátek 15. září od 19.00, Klub KUS
Artróza

sobota 16. září od 19.00, Klub KUS
Bigbítek

Přední revival českého bigbeatu z Rovenska pod Troskami, zejména potom Krausberry, Vítkova kvarteta, Vladimíra Mišíka, Krucipüsku a dalších. Bigbítek slibuje pecky, které se nehrají na každé akci. Vše začalo v roce 1998, kdy uskupení čítalo čtveřici členů (Jarda Dvořák, Jarda Špína, Filip Valkoun a Roman Vaněk). Po téměř sedmiletém působení nastala pauza a personální změny. Od dubna roku 2014 byla činnost kapely obnovena pro příležitostné hraní a obohacena o zpěv Katky Matysové.

středa 20. září od 18 hodin Kino Sféra
Tomáš Kubeš: Holandskem na lodi

Poplujeme po kanálech i jezerech mezi nejhezčími holandskými městy, malebnými vesničkami a překrásnou krajinou, pro niž jsou typické větrné mlýny a pokojně se pasoucí stáda ovcí, krav a koní. Budeme kotvit v malých přístavištích i centrech historických měst. Jak už to v Holandsku bývá, nebudou chybět ani pestrobarevná pole plná tulipánů, velký květinový karneval, sýrová farma, Naarden po stopách Jana Amose Komenského, nebo tulení záchranná stanice.

pátek a sobota 22 – 23. září od 18:30 hodin, Střelnice
Neformální jazzový festival 2023

Letošní festival zahájí Lédl Jazz Q - jazzové seskupení hrající autorské skladby, ale i známé jazzové standardy. Druhým účinkujícím bude Marek Novotný - skladatel, pianista a aranžér a jeho CrossOver quintet. Projekt vycházející z autorské tvorby Marka Novotného, který osobitým způsobem žánrově propojuje principy komorní vážné a jazzové hudby. Členy ansámblu jsou: Pavel Hrala (housle/viola, zpěv), Anna Kalhausová (violoncello, zpěv). Dále pak kontrabasista Max Makagonov (absolvent Moskevské konzervatoře), zpěvačka Josefina Čermáková (absolventka Pražské konzervatoře) a klavírista Marek Novotný (absolvent UMASS USA jazz composition). Repertoár je vybudován na půdorysu klavírního tria a obohacen o kontrabas a překrásný hlas Josefíny

Čermákové. Tímto propojením vzniká originální koncept koncertní písně s výrazným prvkem vokálních aranží, kdy všichni členové ansámblu jsou nejen instrumentalisté, ale i vokalisté.

V sobotu se potom můžete těšit na uskupení Soul Sisters. Díky tomuto projektu uslyšíte nejslavnější hity S. Wondera, A. Franklin a dalších interpretů v originálním podání s prvky jazzu, latin music a soulu. Kapela hraje ve složení: Lucie Víšková / Lada Soukupová - zpěv, Jakub Urban - klavír, keyboards, Jakub Antl - baskytara a Ondřej Sluka - bicí. S úspěchem vystupují v jazzových klubech, na festivalech i firemních akcích po celé ČR.

Na závěr letošního ročníku vystoupí Milan Svoboda (1951) - hudební skladatel, dirigent, jazzový pianista a pedagog, který patří mezi přední osobnosti české hudební scény. Jako jazzový pianista a bandleader si získal velké mezinárodní renomé. Jeho tvůrčí záběr, jako skladatele a dirigenta, je velmi široký, od moderního jazzu přes muzikál, filmovou a scénickou hudbu až k soudobé hudbě vážné. Je absolventem varhanního oddělení Konzervatoře v Praze, studoval muzikologii na Filosofické fakultě UK, kompozici na HAMU a jako stipendista působil v USA na Berklee College of Music v Bostonu. Společně s ním vystoupí Radek Krampl -

přední jazzový hráče na vibrafon a marimbu.

(Jednodenní vstupné 190 Kč, jednodenní vstupné na místě 230 Kč, dvoudenní vstupné v předprodeji 310 Kč)

rovensko p. t.

Server Genus přinesl tuto fotografii z odhalení pamětní desky letci RAF Mjr.

Václavu Leitensdorferovi (10. září). Díky ní jsem pochopil, že deska byla instalována u kostela; rodný dům budoucího letce už totiž nestojí.

lomnice n/p

FOOD FESTIVAL
Lomnice nad Popelkou

16. 9. 2023
okolí zámku

10-16 hodin

Pořádá město
Lomnice nad Popelkou

Spokojenost: Kulturní a informační středisko Lomnice nad Popelkou, Město Lomnice nad Popelkou, Restaurace penzion Lomnice nad Popelkou, Liberecký kraj, Regionální agentura na podporu rozvoje

Liberecký kraj, Regionální agentura na podporu rozvoje, Lomnický újezd

Třetí ročník food festivalu v Lomnici nad Popelkou, který se uskuteční **v sobotu 16. 9.** od 10 do 16 hodin na nádvoří zámku zve na přehlídku kulinářských zážitků (street food, restaurace, sweet bar, regionální výrobci, minipivovary, vinaři, nápoje...).

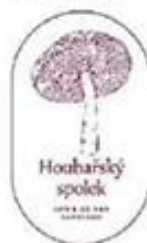
#

Houbařský spolek
LOMNICE NAD POPELKOU

16. - 17. 9. 2023
OBA DNY 9:00 - 17:00

PODZIMNÍ VÝSTAVA HUB

Určování hub v místě výstavy.
MYKOLOGICKÁ PORADNA

ORLOVNA
LOMNICE
NAD POPELKOU
Josefa Jany Poříčka 91a

V období od **18. 9. 2023 do 30. 9. 2023** bude úplná uzavírka části ulice Josefa Kábrta v úseku od křižovatky s ulicí K Babylonu (čp. 1145) po křižovatku s ulicí Antala Staška. Důvodem jsou stavební práce v souvislosti s celoplošnou opravou povrchu.

STAV POPULACE V LOMNICI NAD POPELKOU A OKOLNÍCH OBCÍCH VE DRUHÉ POLOVINĚ 17. STOLETÍ VE SVĚTLE ARCHIVNÍCH DOKUMENTŮ

Musíme vzít v úvahu, že detailní a přesné soupisy obyvatelstva, jež vznikaly již v průběhu 19. století a existují až do našich časů, pro uvedené období nemohly ještě vzniknout. Populace v naší zemi byla v první polovině 17. století negativně ovlivněna třicetiletou válkou (1618–1648), která rozsávala smrt i mezi civilním obyvatelstvem. Obě válčící strany vyžadovaly kontribuce, tzn. značné finanční částky. Nuceně byly odevzdávány i potraviny neboli viktuálie a nápoje (pivo nebo víno). Je nesporné, že tíha těchto dávek spočívala především na poddaných. Ještě po ukončení třicetileté války se objevil v českých zemích mor, který rovněž způsobil značný úbytek obyvatel. I lomnická pamětní kniha přináší svědectví o tom, že městečkem se prohnala „rána morová“, a poněvadž nebyl dostatek místa pro pohřbívání mrtvých u stávajícího chrámu Páně, musel být zřízen

nový hřbitov. Po ukončení třicetileté války, jež představuje vleklý vojenský i politický konflikt na evropském kontinentě, v českých zemích zesílila protireformace. Tu prakticky prováděli katoličtí kněží v honosných barokních kostelích a řeholní (řádové) duchovenstvo, které často využívalo i méně vznešené prostory. To byli především jezuitští misionáři,

kteří se se vši úpornou houževnatostí soustředili na vyhledávání „libri prohibiti“, tzn. zapovězených nekatolických spisů.

Aby vládnoucí kruhy získaly jistý přehled o tom, jak postupuje protireformace neboli rekatolizace v českých zemích, zorganizovaly akci, jejímž cílem bylo pořídit nezbytné přehledy. Tak vznikl *Soupis poddaných podle víry* z roku 1651. Byla to záležitost a zároveň odpovědnost vrchnostenských úřadů. Avšak zmíněná evidence se neseťkala s plným pochopením u některých vrchností, a proto

jistá dominia nejsou v tomto soupisu uvedena. To se bohužel týká i lomnického panství, jež až do roku 1654 patřilo hraběti Janu Viktorinu z Valdštejna, a sousedního panství kumburského.

Nedílnou součástí kumburského dominia byla i nedaleká obec Libštát. Ta byla po jistou dobu vedena i v matričních knihách lomnické farnosti, a to jako filiální obvod. Byla to lokalita nesporně větší, neboť je v matrikách uváděna jako městys. Právě Libštát byl proslulý jako místo, kde bylo silně rozvinuto evangelictví luteránské odnože, a právě odtud někteří poddaní vyznávající tuto křesťanskou víru odcházeli do „Lutriánie“, tedy do Saska a Braniborska. Čas od času přicházeli do Čech a přinášeli svým souvěrcům nekatolické knihy.

Soupis poddaných podle víry z roku 1651 představuje důležitý historický pramen. Pokud byl vytvořen, obsahuje výčet obcí příslušných k jednotlivým panstvím. V lokalitách jsou zmíněni jednotliví hospodáři a členové jejich rodiny (manželky a děti); nechybí ani čeledí, tzn. děvečky a pacholci. Najdeme zde rovněž pojmenování náboženského vyznání, k němuž se osoby hlásí; případně je uvedeno, jestli je nějaká naděje na obrácení na

„samospasitelnou víru katolickou“. Jak již bylo zmíněno, nemáme bohužel k dispozici vyhotovenou evidenci, v níž by byli zaznamenáni všichni obyvatelé lomnického panství, a to jmenovitě (křestní jméno i příjmení). Jisté informace týkající se početního stavu obyvatelstva na tomto panství přináší lomnická pamětní kniha, ovšem zdá se, že tyto údaje nemusejí být zcela věrohodné. V tomto historickém dokumentu se říká doslova: Skrze ten mor muselo městečko Lomnice na lidu se tuze stenčiti, jak na druhý straně z extractu k spatření jest, kterej se v domě radním držel. Zpráva aneb vyznání lidí poddaných k panství Lomnickému přináležejících, totižto, kteří k samospasitelnému náboženství katolickému přivedeni, jak mužského, tak ženského pohlaví, kolik dětí do kostela i čeládky služebný, též i nekatolických lidí, tak co jich pro víru pryč odešlo, a to jak samo v sobě jest v tomto extraktu k spatření se může... *(Zachována je jazyková forma zápisu, jen je do jisté míry upravena interpunkce – pozn. V. K.)*

Pro zajímavost uvedme, jaké informace zmíněný soupis přináší. Vedle našeho města, sídla celého panství, je uvedeno dalších devět venkovských obcí. Schází však např. obce Pohoří, Slemeno, Sutice a Ždírnice. Nejsou uvedeny ani obce Rváčov a Černá, ale s největší pravděpodobností jsou zahrnuty v lokalitě Vrchy,

kam náležela obec Skuhrov. Označení Vrchy je případné, neboť zjevně poukazuje na prostorový charakter tamější krajiny.

Podle tohoto soupisu žilo v roce 1652 v Lomnici 130 katolíků, 6 dětí a jeden poddaný je veden jako zběhlý. Ve Staré Lomnici se nacházelo 11 katolíků, ale jenom jedno děcko. Pro Stružinec je uvedeno 46 katolíků, 5 nekatolíků a 5 dětí. Tuhaň obývalo 10 katolíků, 2 nekatolíci, 8 děcek a jeden poddaný je evidován jako zběhlý. Pro někoho může být překvapivé, že obec Nová Ves čítá v tomto soupisu více obyvatel než sousední sídlo celého panství, a sice 133 katolíků, 1 nekatolického poddaného a 33 dětí. Zdaleka nejvíce lidí se podle této evidence vyskytovalo ve vsi Kalná, a to 68 katolíků, 95 nekatolíků a 9 dětí. Ve zmíněných Vrších žilo 23 katolíků, jeden nekatolík a 7 dětí, na Košově a na Chlumu pobývalo 25 katolíků, 2 nekatolíci a 2 děcka.

Soupis vykazuje i rubriku, kolik lidí žilo při zámku, dvorích a mlejních a stav rytíř(s)ký. Je to celkem 38 katolíků. Celkový počet lidí žijících na lomnickém panství činí 696 osob; z tohoto počtu bylo 493 katolíků, 114 nekatolíků, 77 dětí a 12 zběhlých poddaných. Pro srovnání můžeme využít údajů, které jsou zachyceny v tzv. berní rule z roku 1654. Je to nejstarší český katastr, který se pokusil o jistou evidenci poddanské půdy (tzv. rustikálu). Uvádí se v něm podle tehdejšího rozdělení Čech na kraje jednotlivá panství a do nich patřící obce s jednotlivými hospodáři. Ti se dělí na sedláky, chalupníky a zahradníky (tento výraz má jiný význam než v současné době; označuje poddané, kteří nevlastnili polnosti, ale jenom zahradu). U sedláků a chalupníků se uvádí celková výměra obdělávané půdy, počet chovaného dobytka a koní, případně i okolnost, jaké řemeslné aktivity se jmenovitě věnují. Nejsou tam uvedeny jmény ani jejich životní družky, ani jejich děti, zmíněna není ani příslušná čeleď. Přesto se můžeme pokusit alespoň o přibližný odhad tehdejšího stavu obyvatelstva. Pro naše město je v berní rule uvedeno celkem 49 hospodářů (z toho jedna žena), kteří ve své většině obdělávali ornou půdu a chovali dobytek (zřídka i koně) a zabývali se jistou řemeslnou aktivitou. Lze se odvážit

tvrzení, že vytvářeli rodinné celky, a proto je možno k nim započítat i jejich manželky a děti. Děcek se rodilo výrazně více než je tomu ve 20. století i v době dnešní, a proto při započítání dvou děcek na rodinu (s přihlédnutím k vysoké kojenecké úmrtnosti) dostaneme kolem dvou set lomnických obyvatel. Navíc není vůbec brána v úvahu v obou typech archivních dokumentů existence čeledi a učedníků, kteří pomáhali zajišťovat hospodářské aktivity našich předků. Bohužel nelze uvést přesnější údaje, protože matriční knihy byly v lomnické farnosti zavedeny teprve v roce 1668.

Berní rula uvádí ve Staré Lomnici 4 sedláky a 1 chalupníka. Ve Stružinci najdeme 15 sedláků, 2 chalupníky a 5 zahradníků. Na Rváčově, na Černé a na Skuhrově žilo 8 sedláků a 1 zahradník. Na Košově a na Chlumu je zaznamenáno 5 sedláků, 4 chalupníci a 2 zahradníci. Nová Ves čítala 24 sedláků, 25 chalupníků a 7 zahradníků. Nejlidnatější byla, jak je patrné z berní ruly, vesnice Kalná, v níž žilo 31 sedláků, 5 chalupníků a 31 zahradníků. S přihlédnutím k výše uvedenému se můžeme oprávněně domnívat, že výčet obyvatel na lomnickém panství v soupisu z roku 1652 je výrazně podhodnocen.

/ Vladimír Koblížek, Lomnické rozhledy

semily

workshop

KREATIVNÍ POHLEDNICE

V čase mezi 16. a 19. hodinou se budete spolu s Libuší Krტიčkovou věnovat tvoření kreativní pohlednice nebo originálního přáníčka.

Materiály na tvoření budou k dispozici na místě.

Vstupné 70,- Kč.

středa

20. září 2023

Muzeum a Pojizerská

galerie Semily

5 1 3 0 1

Semilské kulturní tipy:

15. září od 19:00 v kostele svatého Petra a Pavla

TRANS ORGANIC

Nový hudební projekt TRANS ORGANIC sourozenců Markéty Schley Reindlové a Tomáše Reindla vytváří neobvyklé spojení chrámových varhan s interaktivní elektronikou, indický mi bubny tabla a dalšími ethno nástroji. Účinkují: Markéta Schley Reindlová – česká varhanice, žijící v německém Bamberku, špičková interpretkyně, která získala řadu mezinárodních ocenění. Tomáš Reindl – hudební skladatel, instrumentalista a hráč na tabla, live electronics & processing, clarinet, didjeridu. Zahajovací koncert 67. sezóny KPH.

19. 9. od 17 hodin v Knihkupectví Křižovatka

MICHAL VIEWEGH – beseda

19. září od 19.00 v KC Golf

VINNETOU

Bláznivá komedie Petra Kolečka na motivy románů Karla Maye v podání divadelního souboru Tyl Slaná u Semil.

Drama cti v kulisách Divokého západu... Příběh úředníka Památkového úřadu Středočeského kraje, kterého se snaží uplatit lobbista kvůli stavbě dálnice.

Nadsázka a humor při zachování odkazu knižní předlohy budiž pozvánkou pro všechny příznivce romantiky divokého západu i dobré zábavy.

22. září 8 – 17 h, vestibul Jitřenky

BURZA KNIH

vrchlabí

Busta Jana Harracha do Národního muzea

Národní památkový ústav vyhlásil letos „Rok Harrachů“. Aristokratický rod zanechal v českých dějinách a také v Krkonoších, hlubokou stopu.

Jan Nepomuk František hrabě Harrach (1828–1909) patřil mezi nejznámější osobnosti českého národního života ve druhé pol. 19. století. Ve funkci prezidenta Společnosti Muzea Království českého, kterou zastával od roku 1890 až do své smrti, se významně zasloužil o koordinaci prací při dokončení stavby muzejní budovy na Václavském náměstí v Praze, při přestěhování sbírek a vybudování nových expozic.

V rámci Roku Harrachů 2023 je snahou osadit bustu hraběte Harracha na dosud neobsazené místo v ústřední schodišťové dvoraně Národního muzea mezi busty osobností, které se o muzeum významně zasloužily. S tímto záměrem krátce po Harrachově smrti připravil sochař Bohumil Kafka pro Národní muzeum kvalitní sádrový model, k jehož finalizaci a následnému odlití do

bronzu však z neznámých důvodů nedošlo. Společnost Národního muzea chce letitou křivdu napravit. Dobročinná sbírka přispívá k dovršení původního záměru, dokončení sádrového modelu, jeho odlití do bronzu a osazení busty nad schodištěm. Ideálním termínem k dokončení akce by mohl být 12. prosinec 2023, kdy bude připomenuto 114. výročí úmrtí vlastence hraběte Jana Harracha.

Finanční příspěvky můžete posílat na účet Společnosti Národního muzea, z. s.
Číslo účtu: 192 304 6319/0800, VS: 1890.

/ Dáša Palátková, *PULS*

koloběžka dovezla

do Čimyšle

Výlet do Čimyšle nebyl tak úplně dobrý nápad.

Celou cestu do a z Čimyšle po pětatřicítce jsem se modlil a ohlížel se, a byl rozhodnut, že v případě, že za mnou pojede nějaký kamion, skočím s koloběžkou dobrovolně do pangejtu. Naštěstí mne ale kamion potkal až v klesání do Ktové, kde je to přehledné a řidič, asi vzhledem k blízkosti obce, jel opatrně.

Ale k Čimyšli. První zmínka o obci, původně vlastně jen dvora, je v soudní knize města Jičína s rokem 1371, ves je tu jmenována jako Čemyšl.

Před rokem 1497 byla obec povýšena na město a měla svoji rychtu.

Za Třicetileté války (1618-48) význam Čimyšle klesal a město se stalo zase obcí.

V Tereziánském katastru (1741-57) jsou v Čimyšli psáni 3 domkaři, 3 malí hospodáři a 4 střední sedláci. V roce 1790 je ve vsi evidováno 16 domů a 108 duší.

O sto let později máme záznam o stavu zvířectva – bylo tu 8 koní, 50 krav, 1 býk, 1 vůl, 36 jalovic, 6 telat, 6 koz, 4 prasata a ani jedna ovečka.

Významnými roky pro obec byl rok 1835 byla zřízena „císařská“ silnice.

Dále rok 1866, kdym silnici ovládali Prušáci; v Čimyšli došlo k odpálení nevybuchlého dělostřeleckého granátu ve vrbě u silnice. Byla to vlastně jen klukovina, kterou si ale Prušáci nenechali líbit a vyhrožovali, že pokud viníci nebudou vydáni, bude ves vypáena. Vinní chlapi byli krutě potrestáni.

V roce 1929 byla do obce zavedena elektřina.

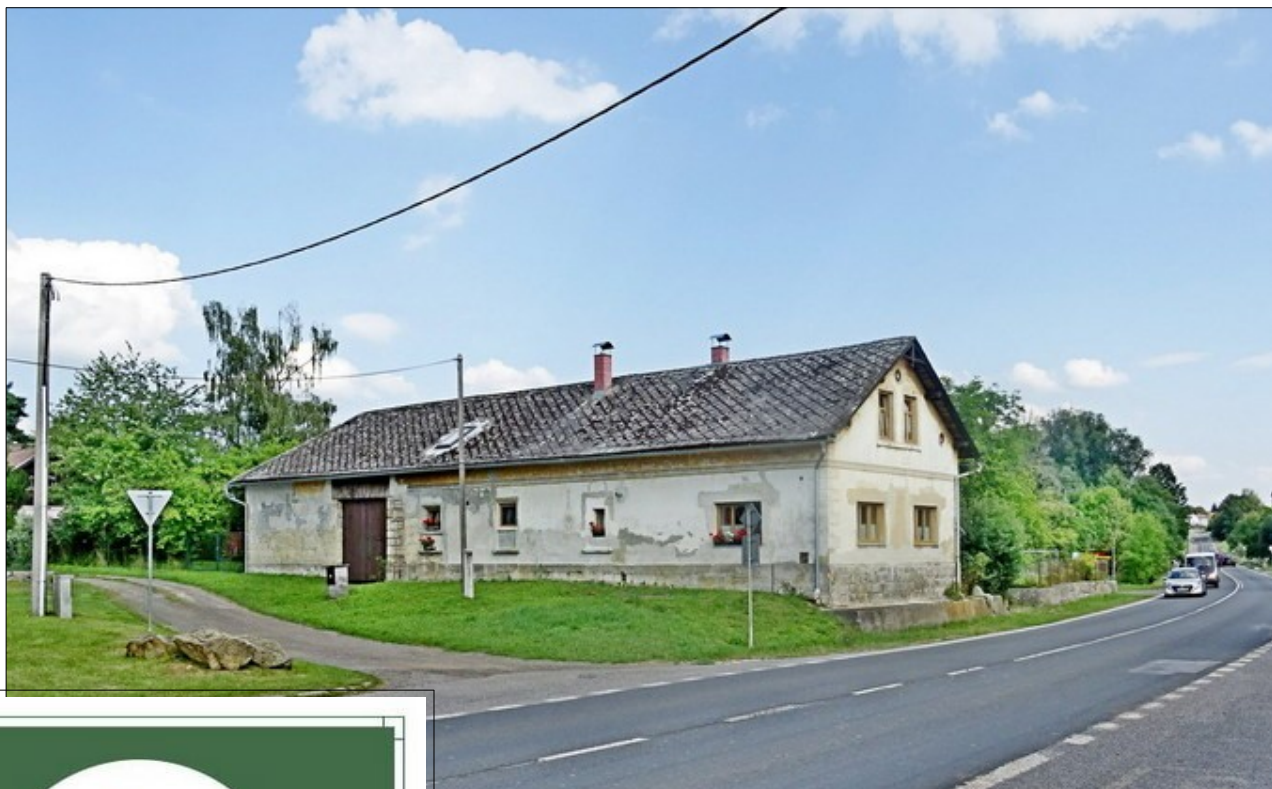
Obyvatelé Čimyšle, kteří těžce nesli úpadek obce, v letech 1919, 1922, 1927 a 1932 opakovaně žádali, aby obec byla vyňata ze svazku s Újezdem.

Asi chtěli být přičleněni raději k Libuni.

Plastika sv. Jana Nepomuckého z roku 1776 se zvoničkou. Obě na návsi.

Nejvíc se mi v Čimyšli líbil tenhle dům č. 1. Dnes na téhle adrese sídlí firma Veroniky Tomšů Sady Čimyšl. Můžete tu moštovat, koupit všelijaké dobroty, džemy, čatní, sirupy... však si to můžete přečíst na letáčku vlevo...

Sady Čimyšl

SETRÍME PŘÍRODU I VAŠE ZDRAVÍ

PRODUKTY Z EKOLOGICKY PĚSTOVANÉHO OVOCE:
KLEVELY (S KOUSKY OVOCE)
DŽEMY, ČATNÍ, KOMPOTY, SIRUPY, PYRÉ -
BEZ KONZERVANTŮ A BARVIV

Veronika Tomšů, Čimyšl 1,
Újezd pod Troskami 51263
IČO 49627333
tel. 603844566
veronika.tomsu@seznam.cz

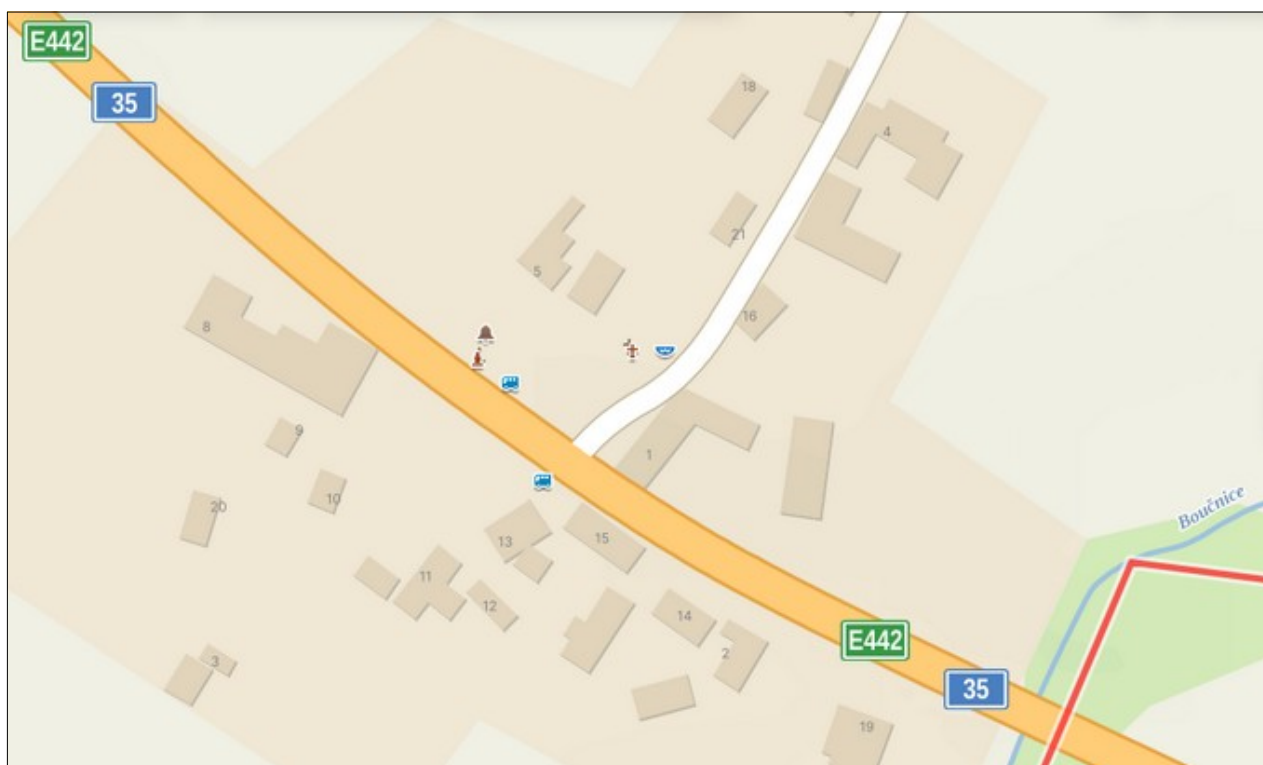
Tenhle dům č. 1X se mi také líbil, ale nemohl jsem ho pořádně vyfotit, kvůli poloze sluníčka. Tedy aspoň fotografie z Wiki od Petra 1888.

Na horní hraně návsi na pozemku domu č. 5 stojí – skyrt snad v tůjích – stojí tenhle kříž. Nápis na něm hlásá: „Ku cti a slávě Boží a na památku svých rodičů Josefa Kováře a Kateřiny zřídil syn Josef Kovář, děkan všeňský v.v., LP 1905“
Zhotovila ho firma Hlaváček v Turnově.

Na indikační skice stabilního katastru (před 1840) čteme několik jmen majitelů zdejších hospodářství. č. 1: Václav Válek, č. 6 Polák, č. 7 Jan Mazánek, č. 8 Václav Kozák. Zmíněná stavení jsem označil.

Ještě doplním údaje z Wikiny – v roce 2011 bylo v Čimýšli evidováno 16 domů, v roce 2021 zde trvale žilo 23 obyvatel.

KRÁSNÁ,
PĚNČÍN –

Hvězdná historie lidstva s Martinem Pávkem

Kittelův dům 20. 9. 2023
od 18 hodin

www.amazonia-spirit.com

Rezervujte včas na info@kittelovomuzeum.cz

Vědomí předků v zakázané historii

Průzkum a studium
indiánských etnik Amazonie
a zaniklých kultur Peru

Jičín město pohádky

32. ročník festivalu pod záštitou
Rady Královéhradeckého kraje
13. – 17. 9. 2023

www.pohadka.cz

ilustrace: Petta Kůsová

V úterý 19. září v 19:00 Masarykovo divadlo po letní přestávce otevře své dveře nejen pro abonenty romantickou komedií *Bosé nohy v parku*. O tom, jak důležité je procházet se bosýma nohama v parku, když chceme s tím druhým projít celý život, o manželských rutinách, nedorozuměních a neshodách ovlivněných rozdílností povah vás zkusí přesvědčit Anna Linhartová, Radúz Mácha, Veronika Freimanová a Rudolf Hrušínský.

Vzpomínáme na Michaila...

Do našeho kraje přišel v roce 1990 a svým dílem se nesmazatelně vepsal do kulturního povědomí. Malby inspirované krajinou Českého ráje, významnými osobnostmi a příběhy slavných lidí, městské veduty a zákoutí, to vše jej řadí mezi naše regionální umělce, přestože jeho působnost přesahuje hranice našeho kraje i republiky. Maloval v Paříži, Itálii, na Jadranu, ve Švýcarsku a nesmíme zapomenout na jeho ranou tvorbu v Oděse, Kyjevě a mnoha zajímavých místech bývalého Sovětského svazu.

Největší část malířského díla však vytvořil zde, v železničském ateliéru a plenéru Jičínské kotliny. Vzdal hold městům a obcím, kde maloval a pobýval. Praha, Hradec Králové, Jičín, Železnice i Kuks mu vděčí za osobité vyjádření genia loci a zvláštní atmosféry těchto míst.

Díky Michailovi se nám podařilo dostat do Jičína řadu významných výtvarníků z celého světa a uskutečnit myšlenku jičínských mezinárodních malířských plenérů. Doma v Železnici otevřel výstavní prostor v komorním muzeu Inny Kolomijec, významné ukrajinské sochařky, která v našem kraji v devadesátých letech několikrát pobývala. Unikátní sbírka komorních plastik dává návštěvníkům nahlédnout do velmi bohaté ukrajinské historie.

Přestože malíř u nás našel nový domov, zázemí, lásku a rodinu, nikdy nezapomněl na svou vlast a byl jejím skutečným kulturním ambasadorem. Pomáhal všemožně ukrajinským umělcům a na vlastní náklady organizoval jejich výstavy. Podporoval ale také mladé začínající umělce a dával jim k dispozici prostor ve své soukromé galerii v Praze. Nezapomněl nikdy na to, jak ho kdysi naše republika přijala, a často o nás mluvil jako o empatické a vlídné zemi v srdci Evropy.

Válku na Ukrajině těžce prožíval a pomáhal svým krajanům. Od počátku ruské agrese nenamaloval ani jeden obraz. Osud Ukrajiny ho drtil. Přesto usilovně pracoval. Stačil ještě vydat svou třetí velkou knihu zachycující posledních patnáct let tvorby. V realizaci ambiciózních uměleckých plánů jej zaskočila vážná nemoc, která ukončila život muže, jehož příběh by stačil na několik osudů obyčejných smrtelníků.

Bůhví, co by dokázal, být tu ještě nějaký čas. Michail Ščigol násopustil před rokem, 20. července 2022. Milý, sympatický muž, velký umělec s ušlechtilým srdcem, přítel a kamarád, který po sobě zanechal velké dílo. Ve svých malbách je tu stále s námi.

/ Za Ateliér Ščigol Miloš Starý, Jičínský zpravodaj

jičínsko

NOVÁ PAKA – v pátek 15. září od 18.00 v novopackém kině
David Vávra – Šumný Hradec a místa, která máte rádi
Architektonická přednáška s výstavou obrazů Davida Vávry.

ÚJEZD p/T – 16. září v 16 hodin na zahradě Depa 19 zahraje rocková skupina
STAGNACE.

tanvaldsko

HARRACHOV – Harrachovští zastupitelé posvětili budoucí prodej pozemků a budov v areálu někdejšího hraničního přechodu.

Uzavřena tak může být smlouva o budoucí smlouvě kupní, na základě které následně připadne roky nevyužívaný a chátrající areál novému vlastníkovi, pražské společnosti Equity Capital.

Uzavření plnohodnotné kupní smlouvy zatím brání schválení změny č. 3 územního plánu města. Na změně tohoto strategického dokumentu se nyní pracuje, konkrétně bylo zadáno zpracování povinné dokumentace vlivu na životní prostředí, známé pod zkratkou SEA. Až nabude účinnosti tato změna územního plánu, tak do třech měsíců po ní dojde k uzavření kupní smlouvy, na jejímž základě získá město finanční částku ve výši 62,1 milionu korun.

Nicméně už po podpisu budoucí kupní smlouvy uhradí kupující společnost na účet města zálohu ve výši 5 % kupní ceny, tedy konkrétně 3 105 000 Kč. Kupní cena přesahuje výši odhadované ceny prodeje, kterou stanovil odborný znalecký posudek, který si město nechalo předem vypracovat.

Pokud dojde k uzavření kupní smlouvy a převodu financí za tento prodej, pak město Harrachov bude moci významnou měrou přispět k obnově skokanského areálu a vrátit tak do horského střediska zpět světové poháry a třeba i mistrovství světa.

Investiční a developerská skupina Equity Capital se zaměřuje na investice do rezidenčních a rekreačních projektů. V Liberci například financuje výstavbu bytového domu Výhledy Liberec s 26 byty ve Starých Pavlovicích.

V Harrachově už vlastní hotelový komplex Harrachovka, který plánuje přestavět na apartmány.

Někdejší celnice, která dává prostor k vybudování rozsáhlého rekreačního komplexu v těsné blízkosti nově fungujícího multifunkčního areálu v polských Jakušicích, tak bude další investicí skupiny v Harrachově.

/ Martin Soukup, *Harrachovský zpravodaj*, foto Investiční příležitosti LK

jablonec

Jablonec bude slavit ve stylu 30. let

Den evropského dědictví spojí letos v Jablonci nad Nisou s oslavou 90 let budovy radnice, kterou navrhl do posledního detailu liberecký architekt Karel Winter. Město připravuje oslavu ve stylu 30. let, s řemeslnými trhy a kulturním programem.

Připravené jsou dvě vernisáže, řekla náměstkyně primátora Jana Hamplová. Návštěvníkům se **v sobotu 16. září** otevrou i další památky jako jsou kostely, Kantorova nebo Schneiderova vila, připravené jsou komentované prohlídky. Funkcionalistická radnice v Jablonci je významnou stavbou československé meziválečné architektury a je nejvýznamnější a nejznámější Winterovou budovou. Postavili ji na počátku krize za pouhé dva roky. „Stavební práce byly dokončené 29. října 1932 a v ten den tady poprvé hrálo kino. Až v lednu 1933 se do budovy stěhovala úřední část a postupně se rozjížděly restaurační provozy, ale první zasedání zastupitelstva se tu konalo až v únoru 1933,“ doplnil tajemník Marek Řeháček.

Jablonec v posledních letech investoval desítky milionů korun, aby radnici vrátil do původní podoby z 30. let minulého století. Opravený je plášť budovy včetně oken a věže, pracovalo se i v interiérech historické radnice.

Nejviditelnější změnu prodělaly zasedací sály, na nichž se pracovalo od roku 2016. „Odstranili jsme novodobé umakartové obložení zakrývající i některé původní, nyní zrestaurované, dřevěné prvky,“ poznamenal Řeháček.

Sály mají kvůli dřevomorce nové parketové podlahy, pod obložením ale objevili

dělníci například původní zasunovací dveře, které oddělovaly hlavní sál od sousedního salonku. Umakart ze 70. let skrýval například také původní oválný stůl sálu 201, který se tam po zrestaurování mohl vrátit. Chybějící prvky, jako jsou stoly nebo židle, ale také třeba osvětlení, nahradily repliky vyrobené podle původních Winterových návrhů. Vestibul radnice zdobí lampy podle původních architektonických návrhů, na které v době stavby nezbyly peníze.

Opravy radniční budovy pokračují i letos, aktuálně se pracuje na opravě vitrážových oken v reprezentačních prostorách v prvním a druhém patře a podél schodiště a také v kině Radnice. „Město to přijde na více než pět milionů korun, 400 000 korun má ale radnice z programu ministerstva kultury, dalších dvakrát 100.000 korun získala díky umístění v soutěži Historické město roku 2022,“ dodala mluvčí magistrátu Jana Fričová.

(Náš REGION – ČTK)

Krajináři Jizerských hor a Krkonoš

Městská galerie MY připravila pro milovníky umění, horské krajiny a přírody výstavu dvou malířů, kteří nacházeli motivy ke svým obrazům v Jizerských horách a západní části Krkonoš. Jejich realisticky ztvárněné krajinomalby s občasným romantickým nádechem zůstaly dodnes srozumitelné a přístupné širokému publiku. Přinášejí divákům podobné potěšení jako v době svého vzniku.

Působení Christiana Gottharda Hirsche (1889–1977) a Franze Schiera (1903–1984) v Horním Polubném představuje zajímavou kapitolu v dějinách krajinomalby Jizerských hor. Malíři, propojení životními osudy i příbuzenským vztahem, jsou si blízcí podobným způsobem malby a volbou obdobných námětů.

Franz Schier – Tanvaldský Špičák a Ještěd z Horního Polubného, kvaš na kartonu, soukromá sbírka

To je jeden z důvodů, proč jsou v Městské galerii MY prezentováni na společné výstavě.

Christian Gotthard Hirsch pocházel ze slezské Vratislavi. Začal se věnovat krajinářství, což ho přimělo k pravidelným cestám do Krkonoš.

Během jednoho malířského putování zavítal také do Jizerských hor a tato cesta mu zásadním způsobem změnila život. V Horním Polubném se seznámil s rodinou Stefana Schiera, malíře porcelánu. Jeho dcera Margareta se záhy stala Hirschovou životní družkou a syn Franz, začínající malíř, kolegou a přítelem po zbytek života.

Životním osudům obou malířů je na výstavě věnován dostatečný prostor.

Hlavní pozornost je ale zaměřena na tvorbu obou malířů – vystaven bude dosud nejrozsáhlejší soubor obrazů z několika soukromých domácích i zahraničních sbírek.

Předehrou jablonecké výstavy byla menší expozice, kterou Městská galerie MY uspořádala během letošního léta v klášterní galerii v Hejnicích. Kdo měl možnost ji zhlédnout a byl tvorbou Christiana Gottharda Hirsche a Franze Schiera osloven, může se těšit na mnohem obsáhlejší kolekci obrazů, a rovněž na ukázky Hirschových uměleckých pohlednic a další zajímavosti.

Výstava se otevře ve výstavních prostorách Domu Jany a Josefa V. Scheybalových v rámci Dne evropského dědictví **v sobotu 16. září** a potrvá do 11. listopadu 2023. Pro ty, kdo se o dílo krajinářů Jizerských hor a Krkonoš zajímají hlouběji, nachystá Městská galerie MY program s komentovanou prohlídkou a besedou.

/ JS, MGMTY

Turnhalle neboli sokolovna slaví 125 let

Když se řekne sokolovna, tak si většina obyvatel Jablonce nad Nisou představí výraznou historickou budovu u Tyršova parku, která trpělivě čeká na novou fasádu. V září uběhne 125 let od otevření této novorenesanční stavby, původně Turnhalle.

Stalo se tak díky rozhodnutí členů tělocvičného spolku Turnverein (většinou němečtí obyvatelé) postavit novou tělocvičnu, která nahradí původní budovu v dnešní Jugoslávské ulici. Slavnostní program trval od 17. do 19. září 1898.

Ke slavnostnímu výkopu na okraji nově založeného městského parku došlo v dubnu 1897, ještě v červenci byl položený základní kámen, v říjnu byla stavba pod střechou a za dalších 11 měsíců byla stavba hotová. Návrh vypracoval teplický architekt Robert Stübchen-Kirchner, který v Jablonci působil jako ředitel zdejší umělecko-průmyslové školy.

V době vzniku stavby vypadal Jablonec jinak, než jak jej známe dnes.

Připomeňme si, že divadlo bylo uvedeno do provozu až roku 1907, lázně v roce 1910 a budova radnice o dalších 23 let později. Turnhalle byla tedy nejen dominantou celého parku, což si můžeme ještě dobře představit, ale především se jednalo o společenské, kulturní a samozřejmě také sportovní centrum města Gablonz.

Foto Zuzana Bauerová

Podle dobových zdrojů Turnhalle disponovala údajně největším sálem nejen v Čechách, ale v celém Rakousku-Uhersku. V čele velkého sálu bylo jeviště, které nepochybně sloužilo ke kulturnímu programu a pořádání koncertů. Z dobových snímků je doložené i konání takových událostí, jakou byla například hostina při příležitosti návštěvy císaře Františka Josefa I. v roce 1906.

Svůj otisk tu zanechal i jablonecký architekt Robert Hemmrich, který v roce 1930 projektoval úpravy a dílčí dostavby budovy do podoby zachované do současnosti.

Užívání stavby podle původního záměru probíhalo až do začátku 2. světové války. V jejím průběhu pak tělocvična sloužila jako osídlovací stanice německých občanů a vojenská ubikace.

Suterénní prostory byly protiletectkým krytem. V době odsunu původních obyvatel sloužil prostor velkého sálu jako sklad zabaveného domovního vybavení.

Po skončení války získala objekt roku 1946 česká tělovýchovná organizace Sokol jako náhradu za její válkou zničené nemovitosti. Sokolové se tam pak scházeli při sportovních akcích, pořádali šibřinky a pravidelná cvičení, připravovali se na všesokolský slet, který se konal v roce 1948. Na něm však sokolové dali najevo svůj nesouhlas s nově nastoleným komunistickým zřízením státu, a tak byla na začátku 50. let sokolská činnost zakázána. Mezi obyvateli města však název sokolovna zůstal i nadále zažitý.

Budova sloužila ke sportovním účelům a společenským aktivitám, v suterénu byla zřízena restaurace Telefonka. Po celkové rekonstrukci v 70. letech minulého století došlo k úpravám

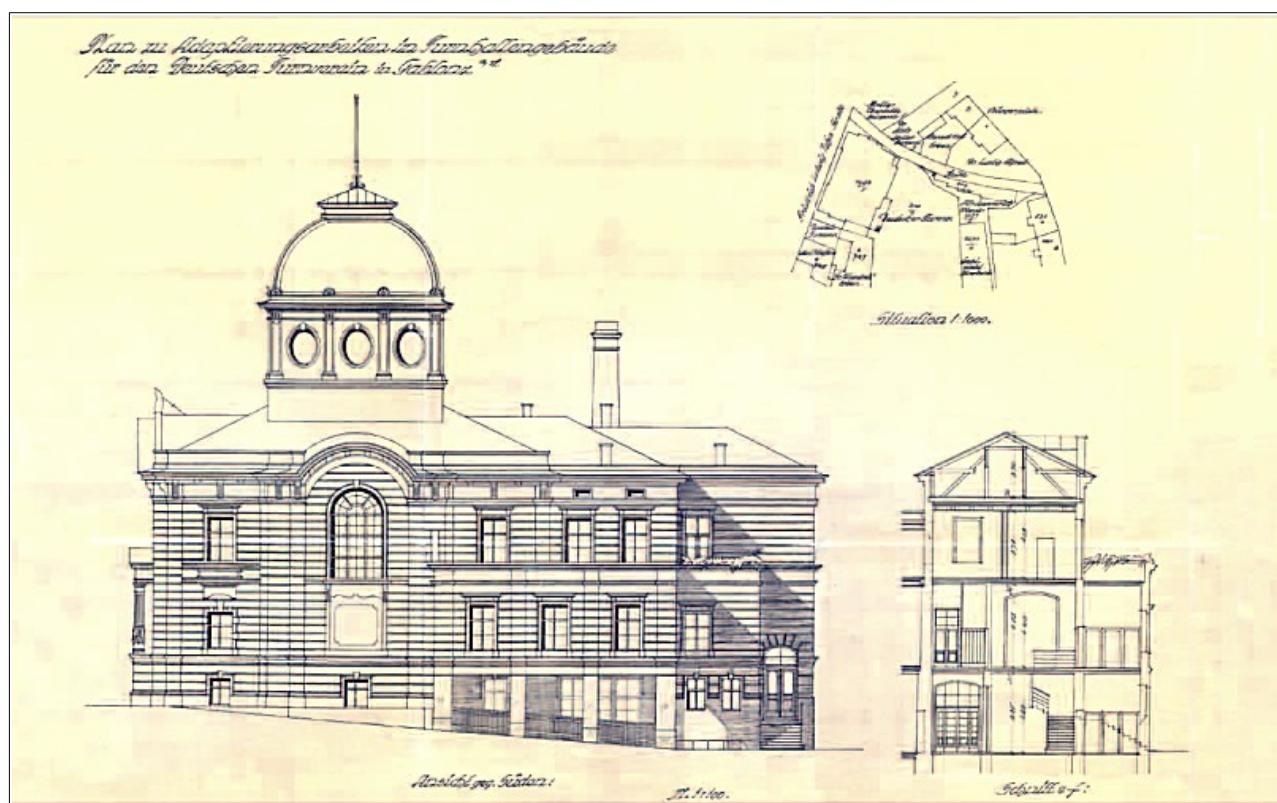
stavby jen pro sportovní účely, v jejichž rámci došlo také k odstranění velké části zdobných prvků. Tou dobou už sokolovna byla kulturní památkou, a tak si možná právě proto zachovala svoji velkorysost a jedinečnou atmosféru.

Čtyři roky po obnově Sokola v roce 1994 převzala budovu zpět Tělocvičná jednota Sokol.

Hlavní prioritou bylo zachování provozuschopnosti objektu, což se díky nezištné práci sokolů podařilo.

V současné době se sokolové snaží dílčími kroky nacházet zapomenuté „genius loci“ dřívější Turnhalle, nynější sokolovny, a vrátit do ní kulturní a společenskou roli. Pozvolna se jim to daří díky podpoře statutárního města Jablonec nad Nisou, Libereckého kraje, Ministerstva kultury a nadačním příspěvkům. V rámci projektu financovaného z Fondů EHP hledají ztracenou identitu. Otevírá se studna, věž i podkroví, nalézají se vzkazy i nepublikovatelné říkanky řemeslníků ze 70. let. Vedení Sokola oslovilo japonskou malířku Moemi Yamamoto, aby snovou atmosféru svých děl promítla i do obrazu vznikajícího města.

K obnově přistupují s pokorou a s vědomím zachování stavby jako neodmyslitelné součásti historie Jablonce. Ve spolupráci s městem připravují sokolové na příští rok dlouho očekávanou obnovu fasády.

Oslavy 16. září

Pokud vás zajímá historie, můžete spatřit skryté dědictví v předvečer 125. výročí – 16. září – při Dni evropského dědictví a možná, že zaslechnete i marš dávných slavností, a třeba se přidáte a při 130. výročí v roce 2028 budete i vy součástí tohoto příběhu. Jste zváni!

/ Jitka Skalická, starostka T. J. Sokol Jablonec, *Jablonecký měsíčník*
obrazový doprovod: repro *Jablonecký měsíčník*

ČESKÁ LÍPA – Jiráskovo divadlo v České Lípě se po tříleté rekonstrukci otevírá

Skoro půl století čekalo Jiráskovo divadlo v České Lípě na dokončení velké rekonstrukce, poslední z nich totiž proběhla v roce 1976. Deset let pracovalo město Česká Lípa na tomto konkrétním projektu, bezmála tři roky trvala rekonstrukce. Nyní je Jiráskovo divadlo v České Lípě hotové, program k otevření divadla je pětidenní a nabídne operu, ale i činohru, koncert vážné hudby a divadlo pro děti.

Klíče od divadla předalo město zhotoviteli firmě Metrostav 2. listopadu 2020. Divadlo mělo být hotové v červenci 2022, kvůli špatnému stavu budovy i problémům s přeložkami sítí a dalším komplikacím byl však termín posunutý. Stavebně bylo divadlo dokončeno v květnu letošního roku, otevírací program je naplánovaný na **15. – 19. září**. Ačkoli se v průběhu stavby cena zvedla, konečná suma 197 milionů Kč vč. daně nepřesáhla původně odhadovanou cenu 200 milionů korun, která byla odhadnutá při vyhlášení zakázky na jaře roku 2020. V roce 2020 město vysoutěžilo zakázku za 161 milionů vč. daně.

„Myslím, že si nikdo z nás nedokázal před třemi lety představit, čím vším si budeme muset při rekonstrukci divadla projít. Potkal nás covid, tornádo na Moravě, kvůli kterému se zpozdila instalace střechy, válka na Ukrajině, kdy chyběla pracovní síla, problémy se stavem budovy, přeložkami sítí a další komplikace. Vše jsme však zdárně překonali. Neskutečný dík patří všem lidem, kteří se na rekonstrukci divadla podíleli. Bez jejich tvrdé práce, odhodlání a vzájemného pochopení bychom divadlo neměli. Po mnoha letech diskusí má Česká Lípa konečně důstojný kulturní stánek, který si zaslouží. Přejí všem divákům, ať se jim divadlo líbí a odnášejí si z něj jen samé krásné kulturní zážitky,“ uvedla starostka města Česká Lípa Jitka Volfová.

„Na této stavbě bylo nejsložitější to, že jsme kvůli nedostatečným průzkumům museli průběžně upravovat a dotvářet projekt. Bylo třeba znovu navrhnout vzduchotechniku i nouzová osvětlení. Kvůli horšímu horninovému prostředí jsme dále byli nuceni vyztužit základy i stěny a na dvoře vybudovat

rozsáhlý však pro odvedení podzemní vody,“ říká vedoucí projektu Aleš Kunca ze společnosti Metrostav. „Po úvodních demolicích zůstaly z původní budovy pouze zdi a dnes má Česká Lípa krásné divadlo, na které mohou být místní obyvatelé náležitě pyšní.“

Hlavní sál nového Jiráskova divadla má kapacitu 370 míst, divadlo je bezbariérové. Ozdobou hlavního sálu je bezpochyby nádherný renovovaný skleněný lustr ze 70. let 20. století, který diváci znají z původního sálu. Lustr samotný je středobodem tzv. hvězdného nebe, které tvoří dvě stě metrů ovladatelných LED pásků a 650 LED čipů. Už samotné zhasínání v sále je tak velkým zážitkem. Divadelní technika je kompletně elektrizována a modernizována, stejně tak osvětlení a ozvučení. Stěny hlavního sálu jsou pokryté akustickými panely a okolo stropu se táhne tzv. rezonátor, který utlumuje hluboké tóny.

Samozřejmostí je klimatizace a zbrusu nové pohodlné sedačky. Rozměry jeviště zůstaly zachovány, nicméně pod jevištěm se nově nachází funkční orchestrální. Kromě hlavního sálu se v Jiráskově divadle nachází také další dva menší prostory pro 100 a 40 návštěvníků pro pořádání komornějších akcí. Na stěnách ve foyer diváci najdou renovované skleněné lampičky, které znají z původního sálu. Dolní foyer zdobí nádherné železobetonové schodiště, na kterém dělníci pracovali tři měsíce. Nad schodištěm se nachází skleněná instalace z dílny Jitky Skuhrové z Nového Boru. Hned u vchodu diváci narazí na citlivě zrestaurovanou bustu Aloise Jirásky od akademického sochaře Josefa Bílka z roku 1951. Přímo pro divadlo také vznikla čtyři velkoformátová plátna s divadelní a regionální tematikou od českolipského malíře Michala Janovského. Divadlo samo o sobě je tak multiuměleckým prostorem.

V divadle se nacházejí hned tři bary a divadelní kavárna, která bude v provozu sedm dní v týdnu bez ohledu na to, zda je v divadle představení, nebo ne. Nově se hlavní vchod nachází v Panské ulici. Panskou a Jiráskovu ulici nově spojuje speciální chodba skrz divadlo, kterou si lidé přes den mohou zkrátit cestu. Jiráskovo divadlo je nyní moderní divadelní budovou s nádechem historie. Zachovány byly např. původní krovy nebo nádherné klenuté klenby v kavárně.

Autorem projektu je architekt Adam Rujbr z firmy *Adam Rujbr architects*, zakázku na zpracování prováděcí projektové dokumentace získal v srpnu 2019 za cenu 4,7 milionu Kč.

Otevírací program zahajují 15. září místní ochotníci Divadelní klub mladých a Divadelní klub Jirásek. V sobotu 16. září se diváci mohou těšit na operu Nabucco. Opera se jako žánr do divadla vrací po dlouhých letech, v minulosti totiž nebylo možné kvůli technickým problémům operu v divadle uvést. V neděli 17. září je připraveno představení pro děti s názvem Pejprbój. Do otevíracího programu se zapojil i Mezinárodní hudební festival Lípa Musica, která pro diváky nachystala skvělý koncert fenomenálního Janoska Ensemble. Otevírací program pak zakončí Sen v noci svatojánské od Divadelního klubu Jirásek Česká Lípa. Většina představení zahajovacího programu je již vyprodána.

/ Kristýna Kňákal Brožová, Česká Lípa

náš jubilant

Výročí narození čestného občana Jičína - nočního stíhače RAF Vlastimila Veselého

Dne 20. 9. 1913 se v Hořicích geometru Ing. Erazimu Veselému a jeho ženě Žofii narodil nejmladší syn Vlastimil Veselý. Od malička nesmírně toužil po létání a otec za něho musel podepsat revers, aby mohl absolvovat letecké kurzy. S výtečným prospěchem absolvoval v r. 1935 Vojenskou akademii, kde jeho spolužáky byli mj. i pozdější stíhači RAF Bartoš, Fejfar, Kloboučník a Fajtl. Jako jeden z prvních čs.letců přešel 18.5.1939 hranice do Polska, aby se pak přes Francii dostal do cizinecké legie. Ve francouzské uniformě mu byl také uznán první sestřel -nad Středozezemním mořem dne 17. 6. 1940 - šlo o italský letoun Savoia Marchetti S.M.79, přičemž se jednalo o jediné vzdušné vítězství dosažené československým stíhačem v řadách Francouzského armádního letectva v bojích proti italskému královskému letectvu.

Po kapitulaci Francie odejel spolu s ostatními našimi piloty britskou lodí z Gibraltaru- do Anglie. První svůj let absolvoval na letounu „Hurricane“ jako stíhač. Velmi ale toužil po nočním stíhání, na něž měl ostatně z Československa výcvik. To se mu podařilo až 11.12.1940 a hned počátkem příštího roku požádal spolu s npor. Kloboučníkem o přeložení k noční stíhací letce č. 96 v Cranage. Oba tito piloti jsou pak považováni za zakladatele čs. nočního stíhání. 12. března 1941 byl nadporučík Veselý sestřelen díky nezkušenosti

svého střelce - mladého a asi dost vystrašeného Kanad'ana. Při útoku na Heinkela 111 tento střelec nereagoval ani na druhý rozkaz ke střelbě -a tak zadní střelec německého letounu útočící Defiant sestřelil, přičemž zraněný pilot po krátkém bezvědomí přistál (se 150! zásahy na svém letounu a hlavně s těžkým zraněním). Za brilantní pilotní výkon dostal Vl. Veselý vyznamenání DFC, což je nejvyšší anglické letecké vyznamenání, jež uděluje osobně anglický král. Po uzdravení pokračoval Vlastimil Veselý v létání na různých typech letadel (m.j. Blenheim), aby se dostal k 68. česko-anglické squadroně, kde na skvělých letadlech Beaufighter se dočkal dalších svých úspěchů a sestřelů, také velitelské funkce, za kterou mu později pan president Havel udělil generálskou hodnost... Patrně nejzajímavější sestřel (společně se svým navigátorem Nečasem, který také i po r. 48 létal úspěšně v RAF jako pilot) - měl S/Ldr Vlastimil Veselý 24. 7. 1942 – totiž nový německý stroj Heinkel 177 Greif.

Konec války zastihl Vl. Veselého na Inspektorátu čs. letectva v Londýně. 7. 3. 1945 byl povýšen na majora letectva, později jako podplukovník byl od 15. 5. 1946 velitelem leteckého pluku v Plzni. Jak známo - západní letci byli komunistickým režimem šikanováni, mnozí uvězněni. Varován svým spolužákem, členem OBZ (později se jim říkalo „kontráši“) - emigroval 15. 9. 1948 patrně na poslední chvíli přes Německo zpět do Anglie. Zde byl opět přijat 8. 11. 1948 do RAF, kde dosloužil ve velitelských funkcích a v různých zemích až do důchodu, a to koncem r. 1968. Odejel pak do Austrálie (kam ho lákal mj. rybolov) a našel si bydlení u ústí řeky do moře. V roce 1993 byl povýšen do

hodnosti generálmajora letectva ve výslužbě. Ve svém bydlišti v australském státu Nový Jižní Wales v Brunswick Heads ve věku 88 let v roce 2001 zemřel. Rok předtím udělilo svému rodákovi město Hořice čestné občanství, stejně učinil i Jičín, odkud Vl. Veselý odešel do války.

/ Jaroslav Veselý

#

Michal Hrdý

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechtete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj